

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Aan de werkgevers - en werknemersorganisaties
in de Stichting van het Onderwijs

Datum 22 juni 2011
Betreft Ouderenregelingen voor onderwijspersoneel

Geachte heer N.,

Graag vraag ik met deze brief uw aandacht voor de ouderenregelingen in het onderwijs. Steeds vaker krijg ik signalen van scholen die ontziet regelingen voor ouderen zoals de BAPO als bezwaarlijk ervaren. Met het toenemende gebruik van deze regelingen groeien zowel de kosten als de organisatorische problemen rond het vervullen van de door het verlof vrijgekomen uren. Deze zorgen uit het onderwijsveld neem ik serieus. Ook in de Tweede Kamer is de BAPO ter discussie gesteld. Onlangs heeft een meerderheid in de Tweede Kamer mij gevraagd u op te roepen om de BAPO-regeling af te bouwen en de daarbij vrijkomende arbeidsvoorwaardenmiddelen in te zetten voor een duurzame inzetbaarheid van het onderwijspersoneel.

De ouderenregelingen in het onderwijs zoals de BAPO in het PO, VO en BVE en vergelijkbare regelingen in het hoger onderwijs, stammen uit de jaren negentig van de vorige eeuw en voldeden toen aan een behoefte. De omstandigheden zijn echter veranderd.

De situatie op de onderwijsarbeidsmarkt is omgeslagen. Waar er in de jaren '90 een wachtgeldproblematiek was en pas afgestudeerde leraren moeite hadden om een baan te vinden, dreigen er nu lerarentekorten in sommige sectoren. Dit maakt de vervanging van de door verlof vrijgekomen uren een stuk lastiger te realiseren dan in de beginjaren van de BAPO.

Daarnaast wordt er langer doorgewerkt; de leeftijd waarop het onderwijs - personeel met pensioen gaat, is de laatste vijf jaar fors gestegen en ligt nu al rond de 63 jaar. Hierdoor wordt, bij een gelijkblijvende instroomleeftijd in de ouderenregelingen, de periode waarin werknemers gebruik kunnen maken van de ouderenregelingen steeds langer.

Ook andere ontwikkelingen zijn van belang. Zo was het binnen de pensioenregeling met het eindloonstelsel voor een werknemer zeer kostbaar om aan het einde van de carrière de individuele beslissing te nemen zijn of haar arbeidstijd te verkorten. Dat effect is nu veel minder groot. Meer in het algemeen geldt dat arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden zich de afgelopen jaren hebben ontwikkeld in de richting van meer individuele keuzevrijheid voor werknemers, waarbij de keuzes onder meer samenhangen met de levensfase. Een generieke regeling zoals de BAPO waarvan slechts een deel van de populatie gebruik kan maken, sluit daar niet meer bij aan.

Dit alles brengt mij tot de conclusie dat het tijd is om de huidige generieke ouderenregelingen in het onderwijs om te vormen tot afspraken die meer recht doen aan de gewijzigde omstandigheden. Ik roep u als sociale partners dan ook graag op om aan de cao-tafels met een andere inzet van de met de ouderenregelingen gemoeide middelen tot nieuwe afspraken te komen die enerzijds de duurzame inzetbaarheid en beschikbaarheid van onderwijspersoneel bevorderen, en anderzijds flexibiliteit bieden en aantrekkelijk zijn voor werknemers in verschillende levensfasen. Deze oproep sluit aan bij eerdere afspraken in het convenant LeerKracht.

Ik vertrouw erop dat u gehoor geeft aan mijn oproep en het omvormen van de ouderenregelingen zoals de BAPO, voor zover dit nog niet is gebeurd, op korte termijn zult oppakken aan de hiervoor bestemde tafels.

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

H. Zijlstra

Datum

Onze referentie
307932